

RAHAPELIVOITTOJEN KÄYTTÖ JA JAKELU EUROOPPALAISISSA HYVINVOINTIVALTIOISSA – ESIMERKKITAPAUKSIA

Michael Egerer, VTT

Riippuvuuksien, yhteiskunnallisen sääntelyn ja hallinnan tutkimuskeskus (CEACG)
Valtiotieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto

Alkoholi- ja huumeututkijain seuran seminaari
9.10.2018, Säätytalo/Helsinki

SIDONNAISUUDET

Saan rahoitusta sosiaali- ja terveysministeriöltä arpajaislain 52 §:n tavoitteiden mukaisesti. Olen aiemmin saanut apurahaa Alkoholitutkimussäätiöltä arpajaislain 52 §:n perusteella. 52 §:n mukaiset varat perustuvat rahapelimonopoliin. Monopoli ei vaikuta rahan jakautumiseen. Julkaisua ei ole rajoitettu.

Esimerkkitaupauksien kirjoittajat

Elisardo Becona

Lucia Becona

Daniela Bereiter

Sebastien Berret

Tamara Besednjak Valič

Anita Borch

Michał Bujalski

Donal Casey

Jenny Cisneros Örnberg

Lynn E. Gidluck

Jörgen Hettne

Kathrin Loer

Mirna Macur

Virve Marionneau

Sara Rolando

Alice Scavarda

Stefan Storr

Łukasz Wieczorek

RAHAPELIEN EDUNSAAJAT JA TUOTTAJAT

	Valtion budjetti (verot, valtion omistus ja lisenssimaksut)	Korvamerkitty
Valtio	Ranska, Italia , Puola , Espanja	Saksa , Norja
Yleishyödylliset toimijat		Islanti, Alankomaat, Irlanti, Espanja, Ruotsi, Britannia
Lisensoidut yksityiset yritykset	Itävalta, Ranska, Saksa, Italia	Slovenia, Britannia, Ranska, Italia

RAHAPELITUOTOT VALTION BUDJETILLE (1)

Italia (Rolando & Scavarda)

- Euroopan isoin rahapelimarkkina
- Toimiluvan haltijat – tuottajat – jälleenmyyjät
- Rahapelituotot valtiokonttorille (ja sijoittajille)
- Ajoittain korvamerkitty: ”Abruzzo-laki”

RAHAPELITUOTOT VALTION BUDJETILLE (2)

Italia (Rolando & Scavarda)

- Rahapelimarkkina
 - 1889-1992: rajoitettu markkina
 - 1992-2002: vapautuminen
 - 2002-2010: sijoitus rahapeliteollisuuteen
 - 2011- : valtio vs. kaupungit
- Vapautumisen syyt:
 - (Vero)rahantarve
 - Vähentää laitonta rahapelaamista
- Rajoituksen syy:
 - Peliongelmiin vähentäminen

Italian rahapeliparadoksi

Vapautuminen edistänyt laitonta rahapelaamista

RAHAPELITUOTTOJEN OHJAAMINEN NIMETTYIHIN KÄYTTÖTARKKOITUKSIIN (1)

Saksa (Loer)

- Rahapelijärjestely osavaltion tasolla (raveja & rahapeliautomaatteja lukuun ottamatta)
- Valtion lottomonopoli(t)
- Monopoli tuotot korvamerkitty hyväntekeväisyyteen/urheiluun/kulttuuriin
- Monopoli oikeutettu kuluttajansuojalla ja ongelmapelaamisen ehkäisyllä

Lotto (valtionmonopoli) vähiten ongelmallinen
vs. rahapeliautomaatit (yksityiset tuottajat) eniten

RAHAPELITUOTTOJEN OHJAAMINEN NIMETTYIHIN KÄYTTÖTARKKOITUKSIIN (2)

Saksa (Loer)

”Institutionaalinen inertia” ja ”Coalitional equilibrium [liittoumallinen tasapaino]”

- Edunsaajat: ”Diakonie” ja ”Caritas”
 - itse vaikutusvaltainen
 - merkittävä työnantaja
 - palvelun käyttäjät
- Vaikutusvaltainen verkosto: osavaltion hallitukset ja hyvinvointijärjestöt vs. (pienet) nettiyritykset
- Ulkomaalaiset yritykset vs. kotimaiset monopolit

RAHAPELIJÄRJESTELMÄT MUUTOKSESSA (1)

Puola (Wieczorek & Bujalski)

- 1989 jälkeen: rahapelimarkkina vapautui
- Rahapelaaminen ei poliittinen eikä yleinen keskustelunaihe
- Iso muutos 2009
 - Ei kansanterveyden vuoksi
 - Rahapeliskandaali

RAHAPELIJÄRJESTELMÄT MUUTOKSESSA (2)

Puola (Wieczorek & Bujalski)

2009 Rahapelilaki:

- valtionmonopoli laajentaa
 - Kaikki rahapeliautomaatit valtionmonopoliin
- Saatavuus vähenee
 - Lisenssit ja luvat
 - Automaatit vain kasinoissa

Turvata rahapelituotot valtiolle & vähentää laitonta rahapelaamista
→ Rahapelilaki 2016: Rahapeliautomaatit monopolin rahapelihalleihin.

Kiitos!

Elisardo Becona

Lucia Becona

Daniela Bereiter

Sebastien Berret

**Tamara
Besednjak Valič**

Anita Borch

Michał Bujalski

Donal Casey

**Jenny Cisneros
Örnberg**

Michael Egerer

Risto Eräsaari

Lynn E. Gidluck

Jörgen Hettne

**Johanna
Järvinen-
Tassopoulos**

Kathrin Loer

Mirna Macur

Virve Marionneau

Janne Nikkinen

Jim Orford

Sara Rolando

Alice Scavarda

Stefan Storr

Pekka Sulkunen

Łukasz Wieczorek

